

**Președintele Parlamentului
Republicii Moldova**

De difuzat deputaților.

Spre avizare:

- Comisiilor permanente,
- Guvernului RM,
- Centrului Național Anticorupție,
- Direcției generale juridice – conform Regulamentului.

Comisiei pentru economie, buget și finanțe,
Comisiei pentru administrație publică și
dezvoltare regională, Comisiei pentru
securitate națională, apărare și ordine publică
– în baza avizelor de prezentat raportul în
Parlament.

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și al art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la organizarea și funcționarea parcarilor și parcajelor auto.

Anexe: 1. Proiectul de lege cu privire la organizarea și funcționarea parcarilor și parcajelor auto – 9 file.
2. Nota de fundamentare – 15 file.

Gaik Vartanean
Olga Blash
Ioh Chiacu
Angela Cutasevici
Gabriela Cuneva
Mare Traciuk
Liliana Iacomi

[Signatures]
M. E. T. K.
Macoms

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>419</u>	
" <u>19</u> "	<u>12</u> 20 <u>25</u>
Ora _____	

LEGE
cu privire la organizarea și funcționarea parcărilor și
parcajelor auto

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege stabilește statutul, cadrul juridic, principiile, misiunea, atribuțiile, drepturile, obligațiile, modul de organizarea, amenajarea, funcționarea, administrarea și utilizarea parcărilor și parcajelor auto pe teritoriul Republicii Moldova.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

Prezenta lege reglementează cadrul juridic privind organizarea, amenajarea, funcționarea, administrarea și utilizarea parcărilor și parcajelor auto pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 2. Scopul legii

Scopul prezentei legi este:

- a) gestionarea eficientă a spațiului urban;
- b) ameliorarea fluxului rutier;
- c) promovarea transportului public și alternativ;
- d) asigurarea unui sistem transparent și echitabil de plată pentru utilizarea parcărilor publice și private.

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Legea se aplică domeniului parcarilor și parcajelor auto amenajate pe proprietatea publică sau privată.

(2) Legea nu se aplică parcarilor din curțile proprietăților private și parcarilor private din constructivul blocurilor locative.

Capitolul II

DEFINIȚII

Articolul 4. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni și termeni semnifică:

- *agent constatatator* – persoana din cadrul autorității publice locale cu atribuții delegate în sensul constatării încălcării legislației contravenționale și prevederilor regulamentului privind organizarea și funcționarea parcarilor și parcajelor auto;
- *regulamentul privind organizarea și funcționarea parcarilor și parcajelor auto* – reprezintă act normativ adoptat de către autoritățile administrației publice locale la nivel unităților administrativ – teritoriale administrate care reglementează domeniul organizării și funcționării parcarilor și parcajelor auto;
- *parcare* – reprezintă un teritoriu special sau o construcție specială, amenajat și semnalizat prin indicatoare rutiere, care nu face parte din infrastructura drumului public, și este delimitat de restul domeniului public și privat, destinat pentru gararea și păstrarea autovehiculelor, precum și prestarea serviciilor aferente contra plată utilizatorilor;

- *parcaj* – reprezintă un loc special amenajat pe domeniul public/privat al unității administrativ teritoriale, care face parte din infrastructura drumului public, delimitat și semnalizat prin marcaje și indicatoare rutiere, destinat pentru staționarea unui autovehicul, contra sau fără plată;

- *parcaj de reședință* - este un parcaj aflat în adiacența unui bloc locativ, destinat utilizatorilor care fac dovada că locuiesc în imobilul dat, și care poate fi atribuit spre folosință cu sau fără plată, în condițiile regulamentului de organizare și funcționare a parcărilor și parcajelor auto;

- *taxa pentru parcare* – constituie plata pentru suprafața parcării calculată anual pentru fiecare metru pătrat conform tarifelor stabilite de autoritatea administrației publice locale;

- *taxa pentru parcaj* – constituie plata pentru un singur loc de parcare conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale;

- *tarif* – reprezintă plata pentru utilizarea unui loc de parcare/parcaj într-o unitate de timp;

- *tarif suplimentar* – constituie plata percepută cu titlu de serviciu, separat de taxa pentru parcaj, pentru măsurile întreprinse ca urmare încălcării prevederilor regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto;

- *blocarea unității de transport* – reprezintă acțiunea de instalare a dispozitivului de blocare a unității de transport în cazul neachitării plăților, sau încălcării regulilor de parcare prevăzute de regulamentul de organizare și funcționare a parcărilor și parcajelor

auto, astfel încât utilizatorul să nu poată efectua deplasarea cu unitatea de transport blocată;

- *ridicarea autovehiculului* - reprezintă măsură de evacuare (strămutare) forțată a autovehiculului de la locul inițial cu ajutorul mijloacelor speciale și reamplasarea acestuia la parcare specială în modul și condițiile stabilite de regulamentul privind organizarea și funcționarea parcarilor și parcajelor auto;

- *parcare specială* - reprezintă parcare cu pază, amenajată care asigură depozitarea autovehiculului evacuat;

- *operator* – persoană juridică sau autoritate publică locală ce administrează parcare/parcaj;

- *utilizator* – persoană care accesează și utilizează parcajul sau locul în parcare, în condițiile regulamentului de organizare și funcționare a parcarilor și parcajelor auto.

Capitolul III

AMENAJAREA ȘI AUTORIZAREA PARCĂRILOR CU PLATĂ

Articolul 5. Gestionarea parcarilor și parcajelor cu plată.

(1) Autoritățile administrației publice locale sunt responsabile pentru planificarea și autorizarea parcarilor cu plată pe teritoriul administrat, prin adoptarea regulamentului privind organizarea și funcționarea parcarilor și parcajelor auto aprobat de autoritatea publică locală pe teritoriile unității administrativ teritoriale pe care activează.

(2) Parcările și parcajele auto cu plată pot fi planificate, organizate, amenajate și administrate de către autoritatea publică locală în condițiile prezentei legi.

(3) Operator de parcare poate dispune măsuri de disciplinare în privința utilizatorului autovehiculului cum ar fi aplicarea tarifului

suplimentar pentru serviciul de blocare/deblocare a roților mijlocului de transport, precum și ridicarea autovehiculului. Reglementarea procedurii de blocare și deblocare a roților, ridicarea și restituirea autovehiculului se efectuează în baza regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto.

Articolul 6. Amenajarea parcărilor și parcajelor

(1) Amplasarea, proiectarea, construirea și exploatarea parcărilor și parcajelor auto se efectuează în conformitate cu deciziile, certificatele de urbanism și autorizațiile de construire emise de către autoritățile administrației publice locale în baza regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto.

(2) Parcărilor și parcajele trebuie să respecte normele urbanistice, de accesibilitate și de siguranță rutieră.

(3) Parcărilor și parcajele trebuie să prevadă:

- locuri rezervate pentru persoane cu dezabilități (minimum 4%);
- indicatoare și marcaje corespunzătoare;
- automate de plată sau soluții digitale (SMS, aplicație mobilă);
- afișaj al graficului de lucru, tarifelor (în cazul parcărilor și parcajelor cu plată) și regulamentului de utilizare.

Capitolul IV

TARIFE, MODALITĂȚI DE PLATĂ ȘI VENITURI

Articolul 7. Stabilirea tarifelor și taxelor pentru parcare/parcaj

(1) Metodologia de formare a taxelor și tarifelor reglementate de prezenta lege se efectuează în baza regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto.

(2) Stabilirea cotelor taxei pentru parcare/parcaj se efectuează de către autoritățile administrației publice locale cu respectarea prevederilor Codului Fiscal.

(3) Tarifele și taxele pentru parcare/parcaj, trebuie să fie transparente, rezonabile și diferențiate în funcție de:

- a) zonare;
- b) durată staționării;
- c) perioada staționării;
- d) tipul vehiculului.

(4) În baza regulamentului aprobat, autoritățile administrației publice locale pot percepe și alte plăți, cu titlu de serviciu, aferente măsurilor dispuse în cazul încălcării prevederilor regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto.

Articolul 8. Modalități de plată

(1) Plata pentru serviciile prestate de operatori de parări/parcaje poate fi efectuată prin una din metodele:

- a) automate de plată;
- b) SMS;
- c) aplicație mobilă;

- d) abonamente lunare/anuale;
- e) alte metode electronice aprobate.

(2) Autoritățile publice locale vor prevedea în regulamentul privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto obligatoriu a cel puțin unei modalități de plată conform alin. (1) lit. a) - d) din prezentul articol.

Articolul 9. Veniturile colectate

Veniturile colectate din parcurile publice cu plată și parcaje se direcționează către bugetele locale.

Capitolul V

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE UTILIZATORILOR ȘI OPERATORILOR

Articolul 10. Obligațiile utilizatorului de autovehicul

Utilizatorul autovehiculului este obligat:

- a) să respecte cerințele prezentei legi și regulamentelor aprobate de autoritățile administrației publice locale;
- b) să achite la timp plata stabilită;
- c) să respecte cerințele tehnicii securității anti-incendiară, sanitare și de protecție a mediului înconjurător.

Articolul 11. Drepturile utilizatorului de autovehicul.

Utilizatorii autovehiculelor au dreptul:

- a) de a preda spre păstrare autovehiculul;
- b) de a primi autovehiculul până sau după expirarea termenului de păstrare achitat;

Articolul 12. Drepturile operatorilor

(1) Să perceapă tarif stabilit pentru parcare/parcaj;

(2) Să aplice tarif suplimentar pentru încălcarea regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto.

Capitolul VI

ZONAREA LOCURILOR DE PARCARE ȘI PARCAJE CU PLATĂ

Articolul 13. Zonarea locurilor de parcare

(1) Autoritățile publice locale pot institui în baza regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto, zonele de parcare, reieșind din gradul de încărcare urban.

(2) Autoritățile locale pot institui locurile de parcare rezidențiale.

(3) Atribuirea locurilor de parcare rezidențiale se face în condițiile regulamentelor aprobate de către autoritățile locale.

Articolul 14. Adjudecarea prin licitație a parcajelor și terenurilor destinate parcărilor.

(1) Autoritatea publică locală are dreptul să organizeze, în condițiile legii, licitații publice pentru utilizarea locurilor destinate parcărilor și parcajelor auto, în următoarele condiții:

a) spațiul aparține domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale;

b) nu există interdicții legale privind utilizarea respectivului teren;

c) este asigurată accesibilitatea și siguranța circulației pietonale și auto.

(2) Participanți la licitație pot fi:

- a) asociațiile de proprietari în condominiu;
- b) întreprinderi individuale sau persoane juridice;
- c) consorții sau cooperative locative;
- d) persoanele fizice în cazul parcajelor de reședință.

(3) Autoritățile publice locale vor publica intenția de organizare a licitației prin mijloace accesibile publicului, cu minimum 30 de zile înainte de data licitației.

(4) Câștigătorul licitației pentru utilizarea locurilor destinate parcarilor va fi obligat să respecte următoarele condiții minime:

- a) păstrarea accesului pietonal și rutier pentru toți utilizatorii;
- b) menținerea numărului minim de locuri pentru persoane cu dezabilități;
- c) respectarea normelor de mediu și urbanism.

(5) Câștigătorul licitației pentru utilizarea locurilor destinate parcajelor va fi obligat să respecte următoarele condiții minime:

- a) achitarea plăților aferente stabilite de către autoritatea publică locală;
- b) respectarea regulilor și condițiilor de utilizare stabilite de către autoritatea publică locală;
- c) respectarea normelor de mediu și salubritate.

(6) Veniturile obținute din licitații se varsă integral în bugetul local.

Capitolul VII

CONTROL, SANCTIUNI ȘI DISPOZIȚII FINALE

Articolul 15. Controlul și supravegherea

Controlul respectării prezentei legi este exercitat de către:

- a) Inspectoratul Național de Securitate Publică;
- b) autoritățile publice locale;
- c) alte organe abilitate prin lege.

Articolul 16. Sancțiuni

(1) Încălcarea prevederilor regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto se va sancționa în conformitate cu prevederile Codului contravențional nr.218/2008.

(2) Atribuțiile de examinare a contravențiilor în domeniul încălcării regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto vor fi delegate comisiilor administrative de pe lângă autoritatea publică locală executivă.

(3) Aplicarea amenzii contravenționale nu eliberează persoana vinovată de răspunderea conform regulamentului privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto.

Articolul 17. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare după expirarea termenului de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Autoritățile administrației publice locale, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor adopta/ajusta regulamentul privind organizarea și funcționarea parcărilor și parcajelor auto.

(3) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea în concordanță a legislației în vigoare cu prezenta lege;

b) va aduce în concordanță cu prezenta lege propriile acte normative.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege cu privire la organizarea și funcționarea
parcărilor și parcajelor auto

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul a fost elaborat de către grupul de Deputați din fracțiunea Alternativa în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în scopul stabilirii regulilor generale cu privire la parcările și parcajele auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova, și respectiv, excluderii oricărui mecanism normativ în acest domeniu, inclusiv, cel prevăzut prin Hotărârea Guvernului nr.672 din 19.06.1998 „Cu privire la parcările auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova”, care din lipsa unei baze legale specifice cu tangențe doar indirecte la legi cu obiecte de reglementare distincte (mai ales, la unele prevederi legale deja abrogate), în sensul Legii nr.100/2017, este un act normativ desuet.

Cu referință la textul Regulamentului anexat la Hotărârea Guvernului nr.672, acesta a suferit modificări în urma cărora termenul „parcaj” a fost exclus ca noțiune și semnificație, conform Hotărârii de Guvern nr.1457 din 12.11.2002, ceea ce contravine prevederilor Codului fiscal nr.1163 din 24.04.1997, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VII „Taxe locale”.

Mai mult decât atât, Regulamentului anexat la Hotărârea Guvernului nr.672/1998 face trimiteri la un șir de prevederi legale care sunt abrogate, după cum urmează:

- art.41, 42, 52, 55 din Legea 835/1996 cu privire la principiile urbanismului și amenajării teritoriului abrogată prin Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434 din 28.12.23, publicat în Monitorul Oficial Nr. 41-44 art. 61 din 30-01-2024, în vigoare 30.01.25;

- Legea 186/1994 privind taxele locale, care a fost abrogată prin Legea nr.94/2004 pentru punerea în aplicare a Titlului VII al Codului fiscal;

- Hotărârea Guvernului nr.5/1998 cu privire la aprobarea Regulamentului general de urbanism, care a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr.346/2016.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Luând în considerare legislația în vigoare, dar și necesitățile de dezvoltare a infrastructurii localităților cu număr mare de populație, posibilitățile de amenajare cu parcuri, necesitatea de reglementare a traficului rutier, dar și evitarea aglomerării urbane și păstrării stării ecologice satisfăcătoare, se constată că crearea locurilor destinate parcurii vehiculelor pe un termen anumit pe terenurile publice posibile este o necesitate stringentă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege cu privire la organizarea și funcționarea parcarilor și parcajelor auto stabilește condițiile generale și modul de exploatare a parcarilor auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova, reglementează relațiile ce apar în procesul exploatării, folosirii și păstrării mijloacelor de transport la parcarile auto cu plată.

Proiectul de lege menționează că modul de atribuire a terenurilor, proiectare, construire și dare în exploatare a parcarilor auto cu plată se reglementează de legislația și actele normative în vigoare. Dirijarea metodologică și controlul asupra activității parcarilor auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova și respectării legislației în acest domeniu revine administrației publice locale.

Prevederile Proiectului de lege se extind asupra tuturor parcarilor auto cu plată, indiferent de forma de proprietate, statutul organizatorico-juridic și tipul de construcție.

Potrivit Proiectului de lege, parcarile auto reprezintă un teritoriu special sau o construcție specială, destinate pentru gararea și păstrarea mijloacelor de transport și prestarea serviciilor aferente contra plată.

Redacția inițială a Hotărârii Guvernului nr.672/1998 conținea și noțiunea de „parcaj”, care se definea în felul următor: *„loc special amenajat, având destinația de parcare a mijloacelor de transport pe un termen anumit. Parcajele se organizează și funcționează în baza regulamentelor aprobate de organele administrației publice respective. Parcajele pot funcționa contra plată sau fără plată.”*

Însă, prin Hotărârea de Guvern nr.1457 din 12.11.2002 (în vigoare din 14.11.2002) „Cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 672 din 19 iunie 1998” din denumire și din tot textul Hotărârii, cuvintele „parcaje și”, „parcajelor și”, precum și compartimentele speciale ce se refereau la parcaje au fost excluse.

În măsura care, după cum și s-a indicat supra, au fost abrogate unele articole la care se face referire în Regulament, iar modificările ce necesită a fi efectuate îngreunează acest Regulament și îl face dificil în punerea acestuia în practică, adică, în esență, conform Legii nr.100/2017 privind actele normative, a devenit desuet.

Astfel, în concluzie, este necesar de adoptat o lege specială, care ar pune baza fundamentală în domeniul funcționării parcarilor din intravilanul administrat de autoritățile publice locale, și respectiv, ar soluționa problemele enumerate mai sus, asigurând concomitent, armonizarea cu bunele practici europene.

Analizând legislația Republicii Moldova, se constată că termenii de „parcaj” și „parcare” sunt prezenți în Codul fiscal al Republicii Moldova, titlul I și titlul VII, după cum urmează:

- conform art.6 alin.(6) lit.p), *„Sistemul impozitelor și taxelor locale include: ... taxa pentru parcaj”*.

- conform art.288 pct.11), *„În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni: ... Parcare – garare a autovehiculului pe un teritoriu special sau într-o construcție specială, destinate garării și păstrării mijloacelor de transport și prestării de servicii aferente contra plată”*.

- conform art.289, *”(1) Prezentul titlu determină procedura și principiile stabilirii, modificării și anulării taxelor locale, modul lor de plată, criteriile de acordare a înlesnirilor fiscale.*

- (2) Sistemul taxelor locale reglementate de prezentul titlu include:*

- j) taxa pentru parcare;*

(3) Taxele locale enumerate la alin.(2) se aplică de către autoritățile administrației publice locale.”;

- conform art.290 pct.j), „Subiecți ai impunerii sânt pentru: ... taxa pentru parcare – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care prestează servicii de parcare.”;

- conform art.291 alin.(1) pct.j), „Obiectul impunerii îl constituie: ... la taxa pentru parcare – parcare”.

Aceste noțiuni sunt prezente și în pct.3.86/pct.3.87 din NCM (Normativ în Construcții Moldovean) B.01.01-2005 - Sistemizarea teritoriului și localităților. Termeni și definiții, (Normativ în Construcții) care definesc în felul următor:

- „**Parcaj**. Spațiu special amenajat pe carosabilul drumurilor și străzilor sau în exteriorul acestora, pentru evacuarea provizorie a vehiculelor rutiere din spațiul rezervat circulației active.”

- „**Parching**. Loc, teren, construcții special amenajate, unde se parchează vehicule, care în dependență de modul de funcționare și de tipul de construcție se clasifică:

- ca obiect autonom cu destinație specială de staționare a mijloacelor de transport pe o perioadă de timp limitată;
- ca element auxiliar al construcțiilor capitale, situate în partea subterană sau în exteriorul clădirilor administrative și publice;
- ca element al străzilor și drumurilor publice, unde carosabilul nu poate servi drept loc de staționare. Staționarea se face pe acostament”.

La fel, sunt regăsite și reglementări specifice privind normativele legate de parcări și parcaje în următoarele documente specifice (Normativ în Construcții):

- NCM B.01.02:2016 – Sistemizarea teritoriului și localităților. Instrucțiuni privind conținutul, principiile metodologice de elaborare, avizare și aprobare a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului;

- NCM B.02.01:2016 – Infrastructura Socială. Parcaje;

- NCM B.01.05:2019 – Urbanism. Sistemizarea și amenajarea localităților urbane și rurale (Anexa 7).

Aspectul privind necesitatea de creare a infrastructurii parcajelor stradale pentru dezvoltarea orașelor a fost analizată din punct de vedere a celor mai bune practici din lume.

Astfel, s-a stabilit că amenajarea parcajelor cu plată va reglementa traficul rutier și va majora siguranța rutieră pe drumurile publice în conformitate cu Directivele și Regulamentele Europene.

Totodată, este necesar de menționat că niciun sistem de parcaj cu plată nu va funcționa fără existența unui sistem adecvat de impunere pentru pedepsirea posesorilor de vehicule care nu se conformează normelor stabilite pentru asigurarea accesului corect și echitabil în spațiile destinate parcării.

Luând în considerare legislația în vigoare, dar și necesitățile urbane, posibilitățile de amenajare cu parcuri și parcaje auto cu plată, necesitatea de reglementare a traficului rutier în localitățile aglomerate, dar și evitarea aglomerării urbane și păstrării stării ecologice satisfăcătoare, crearea locurilor destinate parcării autovehiculelor, pe un termen anumit pe terenurile publice, a devenit o necesitate stringentă.

În același timp, este de remarcat că prezența și înmulțirea numărului de vehicule în țară și mai ales în orașele mari, dar și traficul rutier are o influență reală asupra societății, mai cu seamă prin faptul că vehiculele au nevoie de un spațiu semnificativ.

În acest context, nu este vorba doar despre traficul în mișcare, dar de problema staționării și parcării vehiculelor. Respectiv, vehiculul nu ocupă spațiu doar fiind parcat lângă casă, ci peste tot unde se duce conducătorul acestuia – la locul de muncă, magazin, școală, etc.

Întrucât unitățile teritorial-administrative se află în curs de dezvoltare continuă, numărul de vehicule este în creștere, iar odată cu acesta se creează aglomerație și inevitabil, se poluează mediul ambiant, în special în orașele cu număr de populație mare. Astfel, o metodă efectivă de a gestiona aglomerația și a reduce poluarea în orașe ar putea fi introducerea modului de parcare cu plată, iar odată cu acesta, spațiile publice vor fi administrate mai eficient și efectiv.

Un exemplu în acest sens poate constitui orașul Chișinău, pentru care aspectul privind necesitatea de creare a infrastructurii parcajelor stradale pentru dezvoltarea armonioasă a fost reflectat detaliat și argumentat într-

un studiu de fezabilitate și consultanță cu privire la Strategia pe termen lung de parcare, realizat de consultantul WSP UK Limited din Marea Britanie, prin intermediul unui proiect finanțat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Urmare a studiului de fezabilitate, Primăria municipiului Chișinău a inițiat în 2015 un proiect privind amenajarea, organizarea și gestionarea parcarilor și parcajelor auto cu plată pe teritoriul orașului Chișinău, prin termenul de „*parcaj*”, înțelegându-se semnificația expusă în Codul fiscal și anume „*loc special amenajat, utilizat pentru staționarea unității de transport pe un anumit termen*”.

Proiectul inițiat în capitală poate constitui un precedent pentru alte municipii, orașe și comune, întrucât scopul general și obiectivele acestuia sunt de interes major. Asemenea proiecte de amenajare și gestionare a spațiilor de parcare utilizate pentru un timp anumit ar include mai multe obiective specifice:

- crearea condițiilor de parcare regulamentară pentru vehicule pe terenurile publice amenajate;
- reglementarea traficului rutier și majorarea siguranței rutiere (reducerea numărului accidentelor rutiere, protejarea vieții și sănătății cetățenilor) pe drumurile publice;
- acumularea surselor suplimentare pentru întreținerea de către autoritățile publice locale în viitor a altor obiective de infrastructură importante pentru cetățeni;
- protecția mediului ambiant și anume îmbunătățirea calității aerului prin reducerea traficului în zona cea mai concentrată și încurajarea cetățenilor să circule cu transportul public;
- crearea planurilor comprehensive de dezvoltare a unităților teritorial-administrative, ș.a.

Astfel, considerând complexitatea unor asemenea potențiale proiecte importante atât pentru conducătorii vehiculelor, cât și pentru pietoni, se remarcă necesitatea reintroducerii termenului „parcaj” într-un act legislativ special care ar pune bazele generale privind funcționarea parcarilor.

Totodată, se specifică că studiind legislația europeană și anume, dar fără limitare la, următoarele state precum: România, Austria, Ungaria, Italia, Germania, parcajele cu plată sunt puse în sarcina

autorităților publice locale, care stabilesc modul de funcționare, modalitatea de achitare pentru timpul de parcare în cazul parcajelor cu plată, tariful ce trebuie plătit de posesorii de vehicule pentru timpul de parcare, modalitatea de sancționare pentru neachitarea acestuia, etc.

În concluzie, reglementările normative actuale la acest capitol sunt contradictorii și nu sunt suficient de previzibile și clare pentru a determina o conduită legală în cazul organizării unor proiecte sau servicii de parcare cu plată, iar printr-o interpretare sistematică a legislației, actualmente chiar este interzisă aplicarea măsurilor de disciplinare față de șoferii care ar admite încălcarea prevederilor regulamentului de funcționare a parcărilor/parcajelor pe teritoriul UAT.

Din aceste motive, se impune necesitatea uniformizării regulilor specifice de funcționare a parcărilor și parcajelor cu plată în intravilanul teritoriile administrate de către autoritățile publice locale, într-un act legislativ special, care va forma fundamentul stabilirii mecanismelor regulamentare locale de către autoritățile competente.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului va consolida competențele autorităților administrației publice locale în domeniul gestionării spațiilor publice și al organizării traficului rutier. Totodată, va contribui la eficientizarea administrării patrimoniului public și la uniformizarea practicilor la nivel național.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul nu implică cheltuieli din bugetul de stat. Pe termen mediu și lung, acesta va genera venituri suplimentare la bugetele locale din taxele aferente parcărilor și parcajelor auto.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Sectorul privat va beneficia de un cadru normativ clar și previzibil pentru prestarea serviciilor de parcare, reducând riscurile juridice și administrative.

De asemenea, proiectul poate stimula investițiile private în infrastructura de parcare și servicii conexe.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Reglementarea unitară a parcarilor va contribui la îmbunătățirea siguranței rutiere și a calității vieții urbane prin reducerea aglomerației și a conflictelor de trafic. Accesul mai echitabil la spațiile publice va avea un impact pozitiv asupra comunităților locale. Proiectul nu instituie mecanisme noi de colectare sau prelucrare a datelor cu caracter personal. Orice eventuală prelucrare va fi realizată cu respectarea strictă a legislației în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal. Prevederile proiectului sunt neutre din punct de vedere al genului și se aplică în mod egal tuturor persoanelor. Nu sunt identificate efecte discriminatorii sau diferențiate asupra femeilor sau bărbaților.
4.5. Impactul asupra mediului
Implementarea parcarilor cu plată va contribui la reducerea traficului excesiv și a timpilor de căutare a locurilor de parcare, cu efect pozitiv asupra calității aerului. Proiectul susține utilizarea mai eficientă a spațiului urban și încurajează mobilitatea durabilă.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Adoptarea acestuia va crea premisele dezvoltării unor politici locale coerente și sustenabile în domeniul mobilității urbane.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
<i>Nu este aplicabil</i>
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
<i>Nu este aplicabil</i>
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul

decizional, proiectul de act normativ va fi publicat pe pagina web oficială a Parlamentului (www.parlament.md) și propus pentru consultări publice

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 48 din Regulamentul Parlamentului și art. 36–37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi remis Guvernului pentru avizare și Centrului National Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

În conformitate cu art. 47 alin. (7) Regulamentului Parlamentului, adoptarea Proiectului de lege propus va crea necesitatea modificării corespunzătoare, cel puțin, a următoarelor acte normative sau reglementări:

1. Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală.

Sunt aplicabile următoarele reglementări indirecte (generale), spre exemplu:

- art.14, conform căruia, (2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe:

a) decide punerea în aplicare și modificarea, în limitele competenței sale, a impozitelor și taxelor locale, a modului și a termenelor de plată a acestora, precum și acordarea de facilități pe parcursul anului bugetar;

b) administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului);

c) decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii;

f) decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri economice, sociale, medicale și de agrement de interes local;

o) decide, în condițiile legii, finanțarea și aprobarea documentației de urbanism și amenajare a teritoriului pentru localitățile din componența unității administrativ-teritoriale.

- art.29, conform căruia, (1) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază:

g) răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului), în limitele competenței sale;

l) asigură securitatea traficului rutier și pietonal prin organizarea circulației transportului, prin întreținerea drumurilor, podurilor și instalarea semnelor rutiere în raza teritoriului administrat;

s) asigură elaborarea și avizarea, în condițiile legii, a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, o supune procedurii de evaluare strategică de mediu în conformitate cu Legea nr.11/2017 privind evaluarea strategică de mediu și o prezintă spre aprobare consiliului local.

- art.73 alin.(1), conform căruia, Serviciile publice locale, municipale și raionale se instituie, respectiv, de către consiliul local, municipal și raional la propunerea primarului, primarului general și a președintelui de raion în domeniile proprii de activitate ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea, în limitele mijloacelor financiare disponibile.

- art.75, conform căruia:

(1) Din domeniul public al unității administrativ-teritoriale fac parte bunurile determinate de lege, precum și bunurile care, prin natura lor, sînt de uz sau de interes public local. Interesul public implică afectarea bunului la un serviciu public sau la orice activitate care satisface necesitățile colectivității, fără a presupune accesul nemijlocit al acesteia la utilizarea bunului conform destinației.

(2) La categoria bunuri ale domeniului public de interes local pot fi raportate terenurile pe care sînt amplasate construcții de interes public local, porțiunile de subsol, drumurile, străzile, piețele, obiectivele acvatice separate, parcurile publice, terenurile de sport, stadioanele, precum și terenurile de joacă pentru copii delimitate și înregistrate conform legislației în vigoare, clădirile, monumentele, muzeele, pădurile, zonele de protecție și zonele sanitare, alte obiective care, conform legii, nu aparțin domeniului public al statului.

2. Legea nr.136/2016 privind statutul municipiului Chișinău.

Sunt aplicabile următoarele reglementări indirecte (generale), spre exemplu:

- art.15 alin.(1) pct.4) lit.f), conform căruia: „Primarul general exercită următoarele atribuții de bază: ... în domeniul administrării patrimoniului municipal: coordonează și asigură controlul lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, a podurilor, a instalațiilor și rețelelor tehnico-edilitare, a fondului locativ (inclusiv gradul de ocupare a terenului, coeficientul de utilizare a terenului, numărul locurilor de parcare, pașaportul coloristic etc.), precum și a altor obiective din domeniul economic, social, comunal și de agrement de interes municipal”;
- art.21 alin.(1) lit.x), conform căruia: „În teritoriul administrat, pretorul exercită următoarele atribuții de bază: coordonează amplasarea parcărilor auto cu plată”.

3. Legea nr.1402/2002 cu privire la serviciile publice de gospodărire comunală, care stabilește cadrul juridic unitar privind înființarea și organizarea serviciilor publice de gospodărie comunală în unitățile administrativ-teritoriale, inclusiv monitorizarea și controlul funcționării lor.

În contextul obiectului propus de reglementare a Proiectului de lege vizat, prezintă interes art.3 din Legea nr.1402/2002, conform căruia:

„(1) Serviciile publice de gospodărie comunală asigură furnizarea/prestarea următoarelor servicii:

- a) alimentarea cu apă;
- b) alimentarea cu energie termică;
- c) canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale;
- d) salubritatea, înverzirea localităților;
- e) asigurarea cu transport public local;
- f) administrarea fondului locativ public și privat.

(2) În funcție de necesități, prin decizii ale autorităților administrației publice locale, se pot înființa diverse structuri de gospodărie comunală, având ca obiect alte activități decât cele prevăzute la alin.(1).

(3) Domeniile menționate la alin.(1) și (2) pot fi reglementate mai detaliat prin legi ordinare sau prin alte acte normative, după caz.

(4) La organizarea și dezvoltarea serviciilor publice de gospodărie comunală, interesul general al cetățenilor este prioritar”.

4. Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier, în special, Competența autorităților de resort în domeniul traficului rutier.

În sensul art.16 din Legea nr.131/2007, de competența autorităților administrației publice locale sânt:

„a) administrarea, întreținerea, repararea și dotarea cu mijloace de semnalizare a drumurilor publice locale și a construcțiilor rutiere, în conformitate cu exigențele siguranței traficului rutier;

b) amenajarea drumurilor publice locale pentru sistematizarea și organizarea traficului rutier în vederea garantării siguranței lui;

d) întocmirea și actualizarea planurilor de organizare a traficului în localitățile urbane pentru îmbunătățirea fluenței și siguranței lui și pentru reducerea pe această cale a gradului de poluare a mediului înconjurător;

e) stabilirea reglementărilor privind regimul de acces, circulație, staționare și parcare a diferitelor categorii de vehicule;

f) amenajarea trotuarelor pentru pietoni, pistelor pentru bicicliști, drumurilor laterale pentru circulația vehiculelor cu tracțiune animală și a vehiculelor autopropulsate;

g) asigurarea evacuării de pe drumurile publice și depozitării în locuri special amenajate a autovehiculelor, remorcilor la ele, caroseriilor sau subansamblurilor, devenite inutile din punct de vedere tehnic sau abandonate;

h) asigurarea amenajării de locuri speciale pentru păstrarea vehiculelor cu tracțiune animală depistate circulând nereglementar pe drumurile publice;

i) elaborarea și aprobarea proiectelor de sistematizare a traficului rutier cu avizul poliției rutiere”.

5. Legea drumurilor nr.509/1995, care stabilește principiile economice, juridice și organizatorice de administrare, întreținere, extindere și utilizare a drumurilor.

Sunt aplicabile următoarele reglementări indirecte (generale), spre exemplu:

- art.1 alin.(4) și (5), conform cărora:

☐ Fac parte integrantă din drum: podurile, viaductele, pasajele denivelate, tunelurile, construcțiile de apărare și consolidare, trotuarele, piste pentru cicliști, locurile pentru parcare și staționare, plantațiile rutiere, indicatoarele de semnalizare și alte dotări pentru siguranța circulației. Cantoanele și

clădirile de serviciu, bazele de producție, precum și orice terenuri, amenajări sau dotări aferente drumului, sînt anexe ale acestuia.

□ Drumurile sînt supuse înregistrării de stat în Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară.

- art.3, conform căruia: „(1) Suprafețele de teren aferente drumului public sînt următoarele:

1) zona drumului public, care cuprinde:

a) ampriza drumului – suprafața de teren ocupată de elementele constructive ale drumului: partea carosabilă, trotuare, piste pentru cicliști, acostamente, șanțuri, rigole, taluzuri, șanțuri de gardă, pavilioane pentru pasageri, parcaje și platforme pentru staționarea mijloacelor de transport, ziduri de sprijin și alte construcții artificiale;

3) zona străzilor include partea carosabilă, acostamentele, șanțurile, rigolele, trotuarele, spațiile verzi, piste pentru cicliști, suprafețele adiacente pentru parcaje, staționări sau opriri, precum și suprafețele de teren necesare amplasării anexelor acestora”.

- art.5 alin.(2), conform căruia: „Administrarea drumurilor locale este asigurată de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea conform art. 2 alin. (3) pct. 3)”.

6. Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.218 din 24.10.2008.

În contextul obiectului propus de reglementare a Proiectului de lege vizat, prezintă interes:

- Articolul 398 alin.(1) Competența comisiei administrative în conformitate cu care - comisia administrativă examinează contravențiile prevăzute la art. 75, 76, 92, 1261, 1341, 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 165, 170–175, 180, 181, 227, art. 273 pct. 9), 91), 11), 15) și 16) , art. 364 alin. (1) și (9).

- Articolul 42310. Administrația publică locală potrivit căruia:

(1) Contravențiile prevăzute la art.1041, 116, 1261, 1341, 154, art. 157 alin. (4), (6), (7)–(12), art. 158, art.178, 179, 1801, 181, art.273 pct.9), 91), 11), 15) și 16), art.326 alin.(1) - (12), art. 364 alin. (1) și (9) și art. 370 alin. (2) se constată de către organele specializate ale administrației publice locale.

(11) Contravenția prevăzută la art. 238 alin. (2) se constată și se examinează de către agenții constatatori desemnați de către primar.

(2) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar.

(3) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art.1261, 1341 alin.(2), 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 273 pct. 9), 91), 11), 15) și 16) și art. 364 alin. (1) și (9) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 116, 178 și 179 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

7. Cod Fiscal al Republicii Moldova nr.1163 din 1997.

În contextul obiectului propus de reglementare a proiectului de lege vizat, prezintă interes:

- Articolul 297 Atribuțiile autorității administrației publice locale care prevede:

(5) Autoritatea deliberativă a administrației publice locale nu este în drept să stabilească cotele taxelor locale:

a) nominal, pentru fiecare contribuabil în parte;

b) diferențiat, în funcție de forma organizatorico-juridică de desfășurare a activității;

c) diferențiat, în funcție de genuri de activitate desfășurate;

d) diferențiat, în funcție de amplasament;

e) diferențiat, pe tipuri de obiecte ale impunerii.

(6) Prin derogare de la prevederile alin.(5), cotele impunerii se vor stabili:

a) în cazul taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – în funcție de genul de activitate desfășurat, tipul de obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate;

b) în cazul taxei de piață – în funcție de tipul pieței, locul amplasării și regimul de activitate;

c) în cazul taxei pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – în funcție de numărul

de locuri în unitățile de transport, itinerarul parcurs, periodicitatea circulației pe itinerar, fluxul de călători pe itinerar;

d) în cazul taxei pentru dispozitivele publicitare – în funcție de suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar și locul amplasării.

8. Hotărârea Guvernului nr.557/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport în cadrul procesului contravențional.

În contextul obiectului propus de reglementare a Proiectului de lege vizat, prezintă interes:

- pct.5 din Regulament, conform căruia: „Mijlocul de transport poate fi adus la parcare specială sau la cea mai apropiată subdiviziune specializată ori teritorială a Poliției în cazul în care:

2) staționarea acestuia poate genera un pericol iminent pentru interesul public;

3) acesta a fost lăsat într-un loc interzis pentru parcare”.

- pct.10, conform căruia: „Ridicarea, transportarea, depozitarea, precum și restituirea ulterioară a mijloacelor de transport în cadrul procesului contravențional se realizează de către agenții economici contractați de către Inspectoratul General al Poliției în condițiile prezentului Regulament sau, după caz, de către subdiviziunile specializate ori teritoriale ale Poliției în baza actelor de sesizare sau actelor de constatare prezentate de către agentul constatat în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor”.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

- armonizarea prevederilor legale conexe, indicate în pct. 8 al acestei Note de fundamentare.

Garle Vartan Semnătura
